

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkim niedzielnym”. — W ekspedycji miesięcznie 2,20 zł — z odnośnikiem 2,30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2,30 zł — z odnośnikiem 2,45 zł — przez pocztę 2,54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człachowska 13.

Pocztowa konto czekowe 201 082

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejaka Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. pocz. 53

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 linowej od wiersza mm. lub jego miejsce 10 gr. na 3-iej stronie 6 lin. 25 gr. na 2-iej stronie 6 lin. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. Za tłumaczenie i ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Chojnice, niedziela 10 kwietnia 1927 r.

Jeszcze sprawa Straży Celnej.

Sprawa zniesienia Straży Celnej na zachodnich granicach Polski i zastąpienie jej przez Korp. Ochr. Pogranicznej jeszcze nie jest załatwiona. Zajmują się nią w dalszym ciągu pisma tego i owego obozu, przyczem pisma lewicowe są w przeważnej części za zniesieniem Straży Celnej, a narodowe przeciw korpu sowi Och. Pogr.

W sprawie tej i my otrzymujemy nowe informacje ustne i pisemne. A m. i. nadesłano nam dłuższy artykuł, który podajemy poniżej w skróceniu.

Autor artykułu porusza na wstępie szczegóły tej sprawy już w naszym poprzednim artykule omówione, a potem pisze dalej tak:

Wszyscy dobrze pamiętają, jaką smutną pamięć pozostawiły po sobie Baony Celne w ciągu swej zaledwie dwuletniej egzystencji, (lepiej rzeczy tych nie wspominać) i dlatego też zostały zlikwidowane. Tymczasem straż celna istnieje już 6 lat, a więc czas zupełnie już dostateczny, ażeby można było opierać na faktach zwalczać ją lub popierać.

Postaramy się obiektywnie rozpatrzyć punkt za punktem plusy i minusy straży celnej.

Czy można str. cel. zarzucić niezdolność w wykonywaniu swej służby? — nie; wyniki str. cel. są zupełnie dobre, na 1 funkcj. str. cel. wypada około 5 osób przytrzymanych za przemyślnictwo i nielegalne przekroczenie granicy i przemytu za zł. 160.00, żołnierze KOP. 1 osobnik, jeżeli się weźmie pod uwagę, jak słabo jest obsadzona granica, strzeżona przez straż celną, na 1 km. granicy strzeżonej przez straż celną wypada 1,7 funkcjonariusza str. celnej a przez KOP. 9,7 żołnierzy, a jeżeli się mówi i pisze dużo o przemyśle, jaki dostaje się do kraju nielegalnie, to takowy wnika nie przez zieloną granicę, lecz głównie za fałszywymi deklaracjami, a tam kompetencja str. celnej nie sięga.

Korupcję? Również nie, mimo, iż funkcjonariusze str. cel. mają okazji bardzo wiele, jak może zad e z innych służb i pomimo wprost słodowych pensyj — dytychczas nie słyszeliśmy w ciągu 6 lat o żadnych nadużyciach popełnionych przez funkcjonariuszy str. celnej, pełniących służbę graniczną, co dowodzi, iż korpus str. cel. składa się z funkcjonariuszy, którzy dorosli do pełnienia tak odpowiedzialnej i trudnej służby. Przy tej sposobności nadmienić wypada, iż korpus str. cel. składa się w większości z Wielkopolan i Pomorzan.

Zdradę stanu? Również nie było wypadku, aby funkcjonariusz str. cel. przeszedł z bronią w rękę do sąsiadów, lub był oskarżony o szpiegostwo.

Brak fachowego wykształcenia? Czyba że nie, boć każdy ukończył szkołę str. cel. w Włocławku lub Zambrowie, a obecnie od 3 lat korpus jest przeszkolony w Centralnej Szkole Str. Cel. w Górze Kalwarii.

Brak kwalifikacji? Również nie, gdyż wszyscy wyżsi funkcjonariusze posiadają stopień oficera wojsk polskich a niżsi w absolutnej większości stopień podoficerski.

Przygotowania bojowego? Też chyba nie, gdyż większość funkcjonariuszy brała udział w wojnie europejskiej, reszta w wojnie polskiej, a na takim żołnierzu śmiało i zawsze oprócz się można, w przeciwnieństwie do żołnierza, odbywającego normalną swą służbę wojskową. Należałoby tylko odpowiednio uzbroić str. cel. co wtedy w zupełności odpowiedzialny byłoby również i zadaniu bojowemu, więc zbyteczne jest w tym wypadku wysuwania przez siery zainteresowane, jako powodu likwidacji str. cel. powiększenia armji polskiej o kilkanaście tysięcy żołnierzy KOP.

Sądźmy chyba, że dosyć wymieniliśmy punktów przemawiających za str. cel. Ujemnych niestety, pomimo wysiłku z naszej strony wykazać nie możemy. Prawdą jest, że pozostawia dużo do życzenia kwestja uzbrojenia, łączności, mieszkaniowa lecz te to braki już organizacyjne, na usunięcie jakich, dotąd jakoś nie było funduszy.

Pomijając punkty wymienione przemawiające na korzyść str. cel. należy przedewszystkiem wziąć pod uwagę tanłość tej służby, ponieważ że korpus str. cel. składa się z funkcjonariuszy państwowych a KOP z żołnierzy poboru (1 km granicy strzeżony przez straż celną kosztuje zł. 4,978,00 a przez K. O. P. zł. 18,650).

Niebezpieczeństwo wojny ogólnej spowodu Chin. Intrygi wojenne Niemiec. — Sprawa pożyczki amerykańskiej. — Z Warszawy.

Zaostrzenie się stosunków w Chinach. Ostatnie wypadki w Chinach spowodowały jeszcze większe za wnikanie i tak dość zwilanych stosunków w Chinach, a niemniej sytuację znacznie zaostrzyły, uczyniwszy ją wprost groźną Rewizje i areszty dokonane w rosyjsko bolszewickich poselstwach w Pekinie, Tientsinie, a nawet w Szanghaju, w którym rządzą sługusy bolszewików, Kantonczycy świadczą o jakimś nowym odruchu Chinczyków.

Nie mniej jednak bolszewicy zapewne będą cicieli zachować swą powagę w Chinach i dlatego przyjść może do wojny. Już dziś donoszą o ruchach wojsk bolszewickich nad granicę Chin. Ale co wtedy uczyni Anglja, Japonja oraz inne mocarstwa? Czansolin nie mając jakichś zapewnień pomocy z ich strony zapewne nie byłby się odważył na tak śmiały krok wobec bolszewików jak owe rewizje.

Niemcy współnikami spisku bolszewicko-kantonckiego. Gdzieby nie było Żydów i Niemców, jeżeli chodzi o intrygi wojenne? Są oni oczywiście i w Chinach.

Minister Stresemann zapytany o to w sejmie, czy Niemcy nie wysyłają broni do Chin nie wiedział, co powiedzieć. Twierdził jedynie, że to się nie dzieje... urzędowo, a w istocie skonfiskowano nawet wysyłki broni z Niemiec do Chin dalej Niemcy odmówiły zgody na urządzenie rewizji w bolszewickich konsulatach wbrew życzeniom innych mocarstw i udzieliły bolszewikom 300 milionów mk. kredytu na fabrykację broni... dla Chin.

Niemcy dążą do wojny z Polską. Jeden z najwybitniejszych przywódców ruchu pacyfistycznego w Niemczech, Karol Mertens, zamieszcza w „Baltische Presse” artykuł p. t. „Problem wschodnio-europejski”. W artykule tym Mertens oświadcza m. in.

„Jak wiadomo między Rosją a Niemcami istnieje traktat przyjaźni, który jednak nie zwraca się przeciwko Polsce. Obok tego traktatu istnieje atoli między nie mieckim ministrem Reichswehry a kierownictwem armji sowieckiej układ, posiadający charakter czysto wojskowy

a który bezwarunkowo zwraca się przeciwko Polsce. W związku z tem Mertens stwierdza, że w Niemczech istnieją silne grupy, posiadające większe znaczenie polityczne, których wszystkie wysiłki zmierzają do wywołania wojny z Polską.

Narady w sprawie pożyczki. Urzędowo ogłoszono: Toczące się od tygodnia rokowania z przedstawicielami amerykańskimi kół finansowych obiegają końca. Celem przyspieszenia rokowań p. Minister Skarbu Czechowicz opracował w szybkim tempie własny projekt i dalsze rokowania były prowadzone na tle zestawienia planu amerykańskiego z planem polskim.

Według wiadomości z kół miarodajnych, w warunkach udzielenia pożyczki niema mowy o wprowadzeniu jakichkolwiek bądź kontroli nad Skarbem Państwa, nad budżetem czy też nad polityką kredytową Banku Polskiego. Kola finansowe amerykańskie wysuwają koncepcję obserwatora ze swej strony przy wykonywaniu planu stabilizacyjnego, opracowanego przez Rząd Rzeczypospolitej. Rząd uważa tę pierwszą pożyczkę dla celów stabilizacyjnych za wstęp do szeregu dalszych na cele gospodarcze.

Wicedyrektor Banku P. wyjeżdża celem dalszych pertraktacji do Paryża.

Niezadowoleni z „Sanacji” są Warszawianie i Łódzianie, albowiem za obecnego min. pocz. Miedzińskiego zaprowadzono tam liczniki telefoniczne dla rozmów miejscowych. W tej sprawie odbyły się liczne wiecje i protesty. — ale nowi panowie mało dbają o wolę ogółu. Liczniki zaprowadzono od 1 kwietnia.

Wielkie wrażenie wywarł list pasterski ks. kardynała Kakowskiego przeciw organizacji młodzieży amerykańskiej Y. C. A., nad którą protektorat objęły najwyższe osoby w państwie. Mówią, że z tego powodu ustąpić będzie musiał kierownik kancelarii Prezyd. Rzp. Mościckiego. Pisma sanacyjne są ogromnie oburzone na odnośny list pasterski.

Mapa świata.

Czarne punkty oznaczają miejsca nawiedzane trzęsieniami ziemi.

Wiadomości z Polski i ze świata.

Witosa okradł jego własny parobek. Przed dwoma tygodniami okradziono posta Witosa, któremu zabrano przeszło 1100 dolarów. Okazuje się, że kradzieży dokonali 3 młodzi ludzie z Wierzbostawic, hersztem szajki był parobczak p. Witosa. Sprawców aresztowano, niemal całą sumę skradzioną odnaleziono.

Surowe kary dla przestępców leśnych.

W numerze 9 Dzienniku Ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o wprowadzeniu zmian w przepisach karnych, dotyczących samowolnego korzystania z cudzego mienia. Dekret ma na ceu zaostrzenie kar za t. zw. przestępstwa leśne i ustala zasadnicze kary za te przestępstwa w następującym wymiarze. Za przestępstwo popełnione poraz pierwszy areszt do 3-ch miesięcy i grzywnę do 1000 złotych, poraz drugi areszt do 3-ch miesięcy i grzywnę do

2000 zł., poraz trzeci wzięcie i grzywnę do 5000 zł. Karę należy wymierzać winnemu popełnienia z tego przestępstwa poraz pierwszy lub poraz drugi, jeżeli działał on w porozumieniu z osobami należącymi do zarządu lub do nadzoru lasu.

Ze sportu

Francja zwycięża Anglję w rugby. — Przy 35 tys. widzów odbyły się w Paryżu międzynarodowe zawody w rugby między reprezentacyjnymi drużynami Francji i Anglii. Zwyciężyła drużyna francuska w stos. 3 : 0.

Bieg na przełaj sześciu narodów. — W Newport odbył się w ub. niedzielę doroczny drużynowy bieg na przełaj t. zw. cross des six nations. W klasycznej już tej imprezie brali stale udział zawodnicy Francji, Anglii, Szkocji, Walji, Irlandji i Belgii. W tym roku zawodnicy belgijscy nie startowali.

Bieg odbył się na dyst. 13 km. Pierwsze miejsce zajął Payne (A.) w 51 m. 40,8 sek. 2) Badari (Fr.)

Najtańsze źródło zakupu!

Polecamy w wielkim wyborze po niskich cenach:

Bławy wszelkiego rodzaju:
Konfekcja - Towary krótkie:

Materiały damskie i męskie,
szewioty, popeliny, rypse,
bostony, kamgarny,
aksamity, jedwabie,
gabardyny, radjo,
perkale i
muśliny.

Skórczewski i Odejewski

Rynek 31.
dawniej Kupiec T. z. o. p.
Tuchola

Rynek 31.

Artykuły męskie,
bielizna damska.

- Szewioty na kostjomy mtr. od 3,50
- Popeliny na suknie mtr. od 3,25
- Pościelowe 80 ctm. szerokie od 0,90
- Barchany koszulowe mtr. od 0,95
- Fartuchowe podwójne mtr. od 1,95
- Ręcznikowe mtr. od 0,75
- Surówka mtr. od 0,60
- Całgi 140 ctm. szerokie mtr. od 2,10
- Płótno białe mtr. 0,95

Płaszcz gumowe od 23,00 złotych,

Firany, kołdry i obrusy w wielkim wyborze.

Uwaga: Prosimy o naszych niskich cenach się przekonać przez zwiedzenie składu bez przymusu kupna.

BANK LUDOWY w CHOJNICACH

BILANS

z dnia 31 grudnia 1926 roku

AKTYWA

2 198,79	Gotówka
531,71	Koszta proc. i adm. człon.
67.260,61	Weksle
396,03	Banki
1.091,18	Ruchomości
369,38	Akcje
42.601,71	Rachunek bieżący
824,08	Waluty obce
953,51	R-ki Przechodnie

PASYWA

10 920,91	Udziały
842,95	Fundusz Rezerwowy
32,02	Rezerwa Specjalna
15.180,29	Depozyta
24 215,42	Banki
6.883,69	Rachunek bieżący
47.611,30	Redyskont weksli
7.961,11	R-ki Przechodnie
381,34	Należności Skarbowe
24,00	Fundusz papierów wart.
2 148,97	Zysk do dyspozycji W. Zgr.

116 202,00

116.202,00

Na rok 1926 przeszło 203 członków, w ciągu roku przybyło 25, ubyło 7, na rok 1927 przechodził 221 członków.
Chojnice, dnia 30 marca 1927 r. 824

Bank Ludowy

Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Chojnicach.
(—) M Nagórski (—) R. Dreher.

Ważne! Czytajcie Rolnicy! Ważne!

Czy już dokonaliś nowych zasiewów i obliczyłeś, ile pracy i pieniędzy w to włożyłeś?
Czy pomyślałeś o niebezpieczeństwie gradowem, które na Ciebie czyha?

Czy pomyślałeś o tem, że przez grad możesz się zrujnować? Przewidziałeś już jak się od tej klęski uchronić? Nie uczyniłeś jeszcze tego? Pomyśl o tem! Najwyższy czas! **Ubezpiecz się.** Nie szukaj Towarzystwa, gdyż masz je pod ręką. **Chcesz wiedzieć jak się nazywa?**

„VESTA” i z siedzibą w Poznaniu, to największe czyste polskie Towarzystwo Ubezpieczeń w dziale gradowym. W roku 1926 posiadało 26000 członków na sumę ubezpieczenia 196.000.000,— złotych premji zebrała 2 i pół miliona złotych, a fundusz rezerwowy wynosi około 800.000,— złotych

ROLNIKU! Miej zaufanie do „VESTY”, bo większość Rady Nadzorczej to Rolnicy. „VESTA” uwzględniła Twoje interesy! Gdy na przednówku masz mało pieniędzy na premję, to ubezpiecz się według systemu repartycyjnego, w jesieni po żniwach możesz zapłacić resztę! Inne Towarzystwa tego systemu nie mają, dlatego występują przeciw niemu. Jest on najsprawiedliwszy i najtańszy. Możesz się także ubezpieczyć podług stałej premji lub ze zwrotem połowy premji w razie niezgłoszenia szkody.

Z „VESTĄ” zawarły specjalne kontrakty Pomorskie Towarzystwa Rolnicze, Welchselbund, Wielkopolskie Towarzystwo Rolnicze oraz Zachodniopolskie Towarzystwo Rolnicze, na podstawie których członkowie otrzymują specjalne rabaty. **Do „VESTY” mają wszyscy zaufanie!** Ubezpieczenia przyjmuje Oddział Pomorski w Grudziądzu Pl. 23. Stycznia 10.

Uczennica

córka uczelnych rodziców
potrzebna zaraz.

St Bączkowski,
magazyn bławatów. (834)

Umebl. pokój

dla 2 panów do wynajęcia.

Nowemiasto 12. 830

Gospodarstwo prywatne

50 morgów z łąką blisko miasta nad szosą z powodu stosunków rodzinnych krzyszynie na sprzedaż, lub do wdzierżawienia zgłoszenie przyjmuje. (823)

Szosa Gdańska 42,
restauracja.

SKŁAD

do wdzierżawienia.

Zgłoszenia w ekspedycji Dz. Pom. 812

5 pokoj. mieszkanie zamienić na 3 pokojowe w centrum miasta.

Zgłosz. piś. pod nr. 813 do eksp. Dz. Pom.

MYDŁO i PROSZEK
BLASK
były są i będą
zawsze najlepszymi środkami
DO PRANIA

KINO NOWOSCI

W sobotę o 8-15 w niedzielę o 6 i 8-15

Czy pani mieszka sama?

Szampańska sztuka filmowa w 10 aktach. 4 kuszące Ewy, w osobach najurodziwszych i najładniejszych gwiazd ekranowych, nakładają do grzechu cnotliwego młodzieńca! Kto zwycięży? Cnota, czy kuszące Ewy? Demoniczna brunetka, czy anielska blondynka? Udział bierze przeszło 200 zawodowych tancerzy i słodkich tancerek. Przejmujące zdjęcia! Dancinigi! Koncert powiększony.

Cukiernia i kawiarnia Radke

W niedzielę, dnia 10 kwietnia 27 r. począwszy od godz. 4. po poł.

a dziennie od godziny 8-mej wiecz.

koncert

braci Jakubowskich

B. Radke
właśc. cukierni.

Dziennie świeże pączki i ptysie.
Wyborne ciastka i napoje.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.

Teatrzyk lit.-art.

Wesoły Ul

(HOTEL BRISTOL)
pod kier. T. Ordońskiego.

Dziś i codziennie
Nowy Program Nowy

Lusia i Mary
Dzięciołowski!

Świetne wodewilistki
„na wesoło”

K. Zielińska!

Szlagiery sezonu

T. Ordoński!

Wankiewicz i Gleiner

Znak. duet koncertowy
i inni.

8 numerów programu

UWAGA! Sala dobrze ogrzana.
Prosimy rezerwować miejsca. 828

Potrzebuję

chłopca 15 — 17 letniego i służącej do pracy w gospodarstwie wlcńictwie. Wynagrodzenie według umowy. Zgłoszenie osobiste pod adresem: Leśnictwo Z a z d r o ś ć poczta Łązek, powiat Swiecie. (827)